

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul _____

Localitatea _____

Instituția de învățământ _____

Numele, prenumele elevului _____

TESTUL Nr. 1

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil real

februarie 2021

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

Testul 1, profil real

SUBIECTUL I (16 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A .

„Nu este ușoară colonizarea când nu se face în felul roiurilor de albine: în acest caz, coloniștii aparțin unui singur neam și pornesc dintr-o singură cetate. Ei au aceeași obârșie, vorbesc aceeași limbă, sunt cârmuiți de aceleași legi și participă la același cult... Este greu să le impui alte legi și o altă constituție decât aceea pe care au pomenit-o în patria lor.”

(Platon, *Legile*)

SURSA B.

„O colonie nu era o dependență sau o anexă a statului colonizator; ea însăși era un stat complet și independent. Totuși între colonie și metropolă exista o legătură de un fel particular [...], anumite reguli ce trebuiau respectate. Prima condiție era aceea de a poseda un foc sacru; a doua era de a aduce cu sine un personaj capabil să practice riturile întemeierii. [...] Fondatorul (membru al unei familii sfinte a cetății – n.n.) întemeia noul oraș practicând aceleași rituri ce fuseseră săvârșite cu prilejul întemeierii orașului-metropolă.”

(Fustel de Coulanges, *Cetatea antică*)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică termenul <i>colonizare</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Construiește o afirmație despre rolul <i>focului sacru</i> în coloniile Greciei antice. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Explică modul de constituire a coloniilor Greciei antice. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse și la cunoștințele obținute anterior. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Compară opiniile autorilor privind raporturile dintre colonie și metropolă (sursele A și B). Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	Apreciază influența coloniilor grecești de pe litoralul Mării Negre asupra evoluției civilizației geto-dacice. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al II-lea (14 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„[...] pe la Boboteaza trecută sus-numitul turc a trimis asupra mea în țara noastră o mare armată în număr de o sută și douzeci de mii de oameni [...] și noi, pentru apărare, am luat spada în mână și cu ajutorul domnului Dumnezeu am mers asupra lor și i-am călcat în picioare și i-am trecut prin spadele noastre. [...] și după ce a auzit de această înfrângere păgânul împărat al turcilor și-a pus în plan să se răzbune și el însuși în persoană cu toată puterea sa să vie în luna mai asupra noastră și să supună țara noastră care e poarta tuturor creștinilor, și pe care poartă, [...] Dumnezeu ne-a ferit-o până acum, dar dacă această poartă va fi pierdută, [...] toată creștinătatea va fi în mare primejdie. De aceea noi ne rugăm la amabilitatea voastră să ne trimiteți în ajutorul nostru pe căpitanii voștri contra dușmanilor creștinătății, [...] și noi, din partea noastră, promitem [...] că până la moarte ne vom apăra și vom lupta pentru credința creștină [...]”

(Din Scrisoarea adresată principilor creștini de Ștefan cel Mare, 25 ianuarie 1475)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică termenul <i>creștinătate</i> . <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Determină opinia autorului despre raporturile dintre Țara Moldovei și Imperiul Otoman în perioada medievală. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Formulează o cauză ce a determinat lupta antiotomană a Țărilor Române în epoca medievală. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Apreciază rolul lui Ștefan cel Mare în istoria românilor. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al III-lea (9 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„La începutul secolului al XVIII-lea, după defecțiunea lui Dimitrie Cantemir în Moldova (1711) și înlăturarea ultimului domn pământean Stefan Cantacuzino (1714-1716) în Țara Românească, Imperiul Otoman hotărăște introducerea unui nou regim politic. Timp de mai bine de o sută de ani cele două țări române sunt guvernate de prinți recrutați în mare parte din influențele familiei constantinopolitane fanariote. Asociați la conducerea Imperiului Otoman, fanarioții devin instrumentele prin care puterea suzerană controlează Țara Românească și Moldova, fără ca, formal, să fie abolită autonomia lor internă”.

(Mihai Bărbulescu, *Istoria României.*)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică, în baza sursei, o caracteristică a regimului fanariot în Țările Române. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Formulează, conform modelului propus, două consecințe ale instaurării regimului fanariot în Moldova și Țara Românească. Argumentează răspunsul. <i>Consecință politică :</i> _____ <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <i>Consecință economică:</i> _____ <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al IV-lea (25 de puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A.

„... trei mari caracteristici ale regimului [totalitar] se înfățișează privirii oricui caută să-l analizeze: 1) el se reclamă de la o ideologie; 2) se folosește de teroare pentru a orienta comportarea populației; 3) regula generală de viață este [...] domnia nelimitată a voinței de putere. A menține aceste trăsături separate îmi pare indispensabil, nici una dintre ele neputând fi redusă la celelalte”.

(T. Todorov, *Omul deșărădăcinat*)

SURSA B.

„Prin instaurarea nazismului la putere, [în Germania] teroarea devine politică de stat. Dacă pentru adepții regimului totalitar existau avantaje și perspective materiale, pentru oponenți se întrebunțau diverse metode de *convingere* sau intimidare: asasinatul, arestarea în masă, perchezițiile la domiciliu, lagărele de exterminare fizică, retragerea cetățeniei. Gândirea a fost înlocuită cu lagărul, laboratorul științific a folosit înarmărilor, literatura cea mai bună a fost pusă pe foc”.

(Em. Bold, I. Ciupercă, *Ascensiunea nazismului*)

SURSA C.

„În octombrie 1922, când Mussolini a fost însărcinat cu formarea unui nou guvern [...], în Italia, s-a produs o schimbare de importanță istorică: sfârșitul statului liberal. [...] Organizarea corporatistă a societății a anulat libertatea sindicatelor și a extins intervenția statului asupra fiecărui domeniu al vieții. [...] Corporatismul intenționa să organizeze economia și raporturile dintre clase, depășind conflictele, pentru a le concilia în numele „interesului superior” al națiunii. Construirea statului corporatist a început, în 1926, prin Legea sindicală care institua „organe centrale de legătură” între asociațiile lucrătorilor și cele patronale”.

(Francesca Tacchi, *Istoria ilustrată a fascismului, 2006*)

SURSA D.

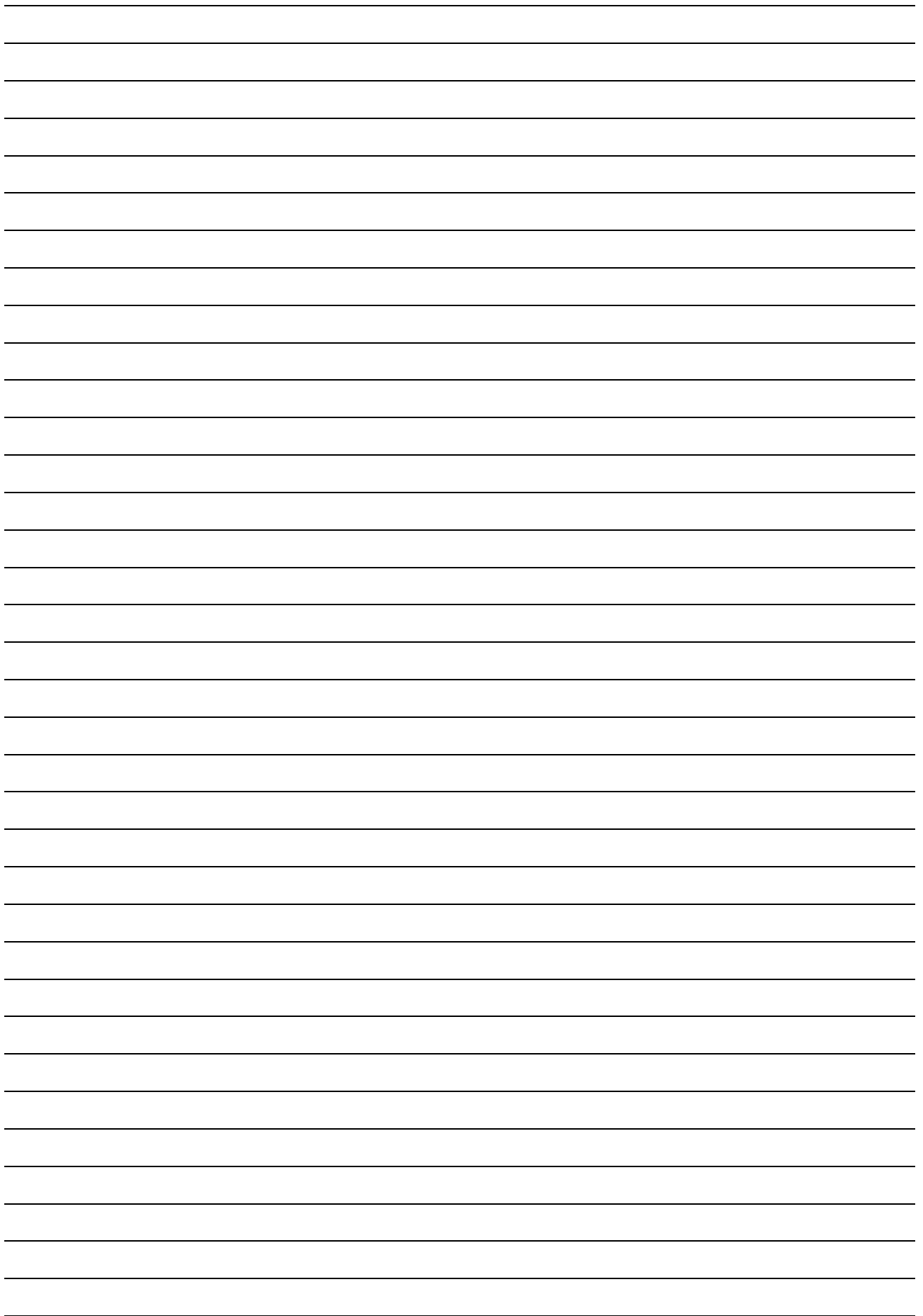
„[...] fenomenul stalinismului, adică Gulagul și restul, a fost responsabil pentru 17,5 milioane de morți. 7,5 milioane din 1926 până în 1939 și 9-11 milioane pentru perioada care pornește din 1939 și ține până în anii care urmează imediat după moartea *conducătorului genial*. E interesant de constatat că, împotriva unor idei preconceptuate, a doua perioadă (1939-1953) a fost chiar, din punct de vedere stalinist, mai ucigătoare decât prima (1926-1938)”.

(E. Le Roy Ladurine, *Le monde, 1979*)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu la tema:

Regimuri totalitare interbelice: asemănări și deosebiri

În textul tău:	Scor	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
explică relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

SUBIECTUL al V-lea (11 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

”Acordul de partajare, octombrie 1944”

Nr.	Item	Scor	
		L	L
1	<p>Numește, în baza hărții, o problemă abordată în cadrul Conferințelor Coaliției antifasciste în anii celui de-al Doilea Război Mondial. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele acumulate anterior.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
2	<p>Utilizează harta pentru a descrie regimul politic postbelic instaurat în statele:</p> <p><i>România:</i> _____</p> <hr/> <hr/> <p><i>Grecia:</i> _____</p> <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
3	<p>Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o concluzie despre destinul istoric al statelor din Europa de Sud - Est.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3